

Warszawa, dnia 29 czerwca 2018 r.

Bilans płatniczy Polski w I kwartale 2018 r.

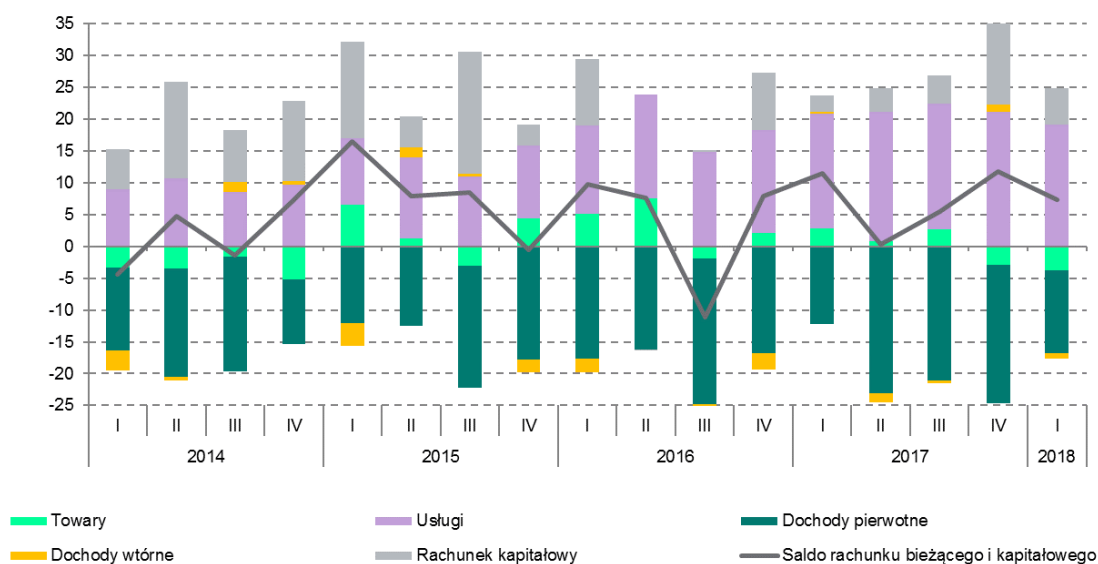
Kwartalny bilans płatniczy został sporządzony przy wykorzystaniu danych miesięcznych i kwartalnych przekazanych przez polskie podmioty uczestniczące w obrotach z zagranicą, danych statystyki publicznej oraz informacji uzyskanych ze źródeł administracyjnych.

Prezentowana wersja bilansu płatniczego ma charakter informacji wstępnej i może ulec zmianie.

Rachunek bieżący i kapitałowy

Łączna wartość salda rachunku bieżącego i kapitałowego w I kwartale 2018 r. była dodatnia i wyniosła 7,3 mld PLN. Relacja salda rachunku bieżącego i kapitałowego do PKB, w omawianym kwartale, wyniosła 1,5%.

Wykres 1. Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego - w mld PLN

Dodatnie saldo rachunku bieżącego wyniosło 1,6 mld PLN i w stosunku do analogicznego okresu 2017 r. zmniejszyło się o 7,3 mld PLN. Na poziom tego salda wpłynęły dodatnie saldo usług (19,1 mld PLN) oraz ujemne salda dochodów pierwotnych (13,0 mld PLN),

obrotów towarowych (3,7 mld PLN) oraz dochodów wtórnych (0,8 mld PLN). Relacja salda rachunku bieżącego do PKB była dodatnia i wyniosła 0,3%.

Dodatnie saldo rachunku kapitałowego ukształtowało się na poziomie 5,7 mld PLN. Poprawa tego salda, w porównaniu do zarejestrowanego w analogicznym kwartale 2017 r., była wynikiem większego napływu środków z funduszy strukturalnych UE. W I kwartale 2018 r. napływ ten wyniósł 5,9 mld PLN i w stosunku do I kwartału 2017 r. był wyższy o 3,0 mld PLN.

Obroty towarowe

Wartość wyeksportowanych towarów została oszacowana na poziomie 215,7 mld PLN, zaś wartość importu w wysokości 219,4 mld PLN. O wzroście eksportu towarów o 3,4 mld PLN tj. o 1,6% zadecydowała głównie sprzedaż za granicę towarów konsumpcyjnych – trwałego użytku (głównie odbiorników telewizyjnych i mebli) oraz nietrwałych (wyrobów tytoniowych i środków higieny). Utrzymała się również wzrostowa tendencja eksportu odzieży. Przyrost importu o 9,9 mld PLN, tj. o 4,7% w dużej części wynikał ze zwiększonej wartości zakupionych paliw i surowców, nowych i używanych samochodów osobowych oraz jednostkowej transakcji związanej z zakupem samolotu. Deficyt w obrotach towarowych wyniósł 3,7 mld PLN. W analogicznym kwartale 2017 r. saldo obrotów towarowych było dodatnie i wyniosło 2,8 mld PLN.

Międzynarodowy handel usługami

Przychody z tytułu usług świadczonych przez polskie podmioty nierezydentom wyniosły 51,8 mld PLN, a rozchody z tytułu zakupionych usług od nierezydentów 32,6 mld PLN. W porównaniu z I kwartałem 2017 r. przychody z tego tytułu były wyższe o 1,6 mld PLN, tj. o 3,2%, a rozchody o 0,5 mld PLN, tj. o 1,5%.

W omawianym kwartale saldo usług było dodatnie i wyniosło 19,2 mld PLN. O jego wysokości zdecydowały dodatnie salda: pozostałych usług w kwocie 9,2 mld PLN (wzrost o 0,6 mld PLN w porównaniu do I kwartału 2017 r.), usług transportowych w wysokości 6,4 mld PLN (wzrost o 0,2 mld PLN) oraz podróży zagranicznych w wysokości 3,6 mld PLN (wzrost o 0,4 mld PLN).

Dochody pierwotne

Saldo dochodów pierwotnych było ujemne i wyniosło 13,0 mld PLN. O jego wysokości zadecydowało ujemne saldo dochodów z inwestycji (18,8 mld PLN) i wynagrodzeń pracowników (3,2 mld PLN) oraz dodatnie saldo pozostałych dochodów pierwotnych (8,9 mld PLN). Wielkość ujemnego salda dochodów z inwestycji wynikała w głównej mierze z dochodów uzyskanych przez zagranicznych inwestorów bezpośrednich w wysokości 17,3 mld PLN, które w porównaniu do analogicznego okresu 2017 r. zmniejszyły się o 1,2 mld PLN. Na dochody z inwestycji bezpośrednich złożyły się: reinwestowane zyski w kwocie 7,7 mld PLN, dywidendy w wysokości 7,2 mld PLN oraz naliczone odsetki od instrumentów dłużnych w wysokości 2,4 mld PLN.

Na wartość ujemnego salda dochodów pierwotnych wpłynęły również uzyskane przez nierezydentów dochody z tytułu inwestycji portfelowych w Polsce (w postaci odsetek od dłużnych papierów wartościowych emisji polskich podmiotów oraz wypłaconych dywidend). Wyniosły one 3,4 mld PLN i w porównaniu do analogicznego kwartału 2017 r. były niższe o 3,1%.

Dochody nierezydentów z tytułu pozostałych inwestycji osiągnęły wartość 1,7 mld PLN i w porównaniu z I kwartałem 2017 r. zmniejszyły się o 2,0%.

Dochody wtórne pozostałych sektorów

Saldo dochodów wtórnych pozostałych sektorów było dodatnie i wyniosło 2,2 mld PLN. Przychody ukształtowały się na poziomie 4,7 mld PLN, w tym 2,8 mld PLN stanowiły przychody z tytułu przekazów zarobków. Rozchody wyniosły 2,5 mld PLN.

Transfery z Unią Europejską

Napływ środków z Unii Europejskiej, ujęty w bilansie płatniczym, wyniósł 16,1 mld PLN. W rachunku bieżącym zanotowano napływ kapitału w kwocie 10,2 mld PLN, z czego w dochodach pierwotnych zarejestrowano 9,6 mld PLN (były to środki pozyskane przede wszystkim w ramach programu Wspólnej Polityki Rolnej) natomiast w dochodach wtórnych 0,6 mld PLN (były to środki otrzymane głównie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego). W transferach kapitałowych napływ wyniósł 5,8 mld PLN (były to środki otrzymane głównie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 2,2 mld PLN oraz Funduszu Spójności w kwocie 3,6 mld PLN). W tym samym okresie Polska wpłaciła 4,5 mld PLN do budżetu Unii Europejskiej z tytułu składek i opłat członkowskich. W wyniku przeprowadzonych transakcji saldo transferów z Unią Europejską było dodatnie i wyniosło 11,6 mld PLN.

Rachunek finansowy (aktywa netto)

W I kwartale 2018 r. napływ kapitału z tytułu inwestycji nierezydentów w Polsce (wzrost pasywów) wyniósł 27,3 mld PLN. W tym samym czasie polskie podmioty zwiększyły swoje inwestycje za granicą o 30,3 mld PLN (odpływ kapitału).

Inwestycje nierezydentów w Polsce (pasywa)

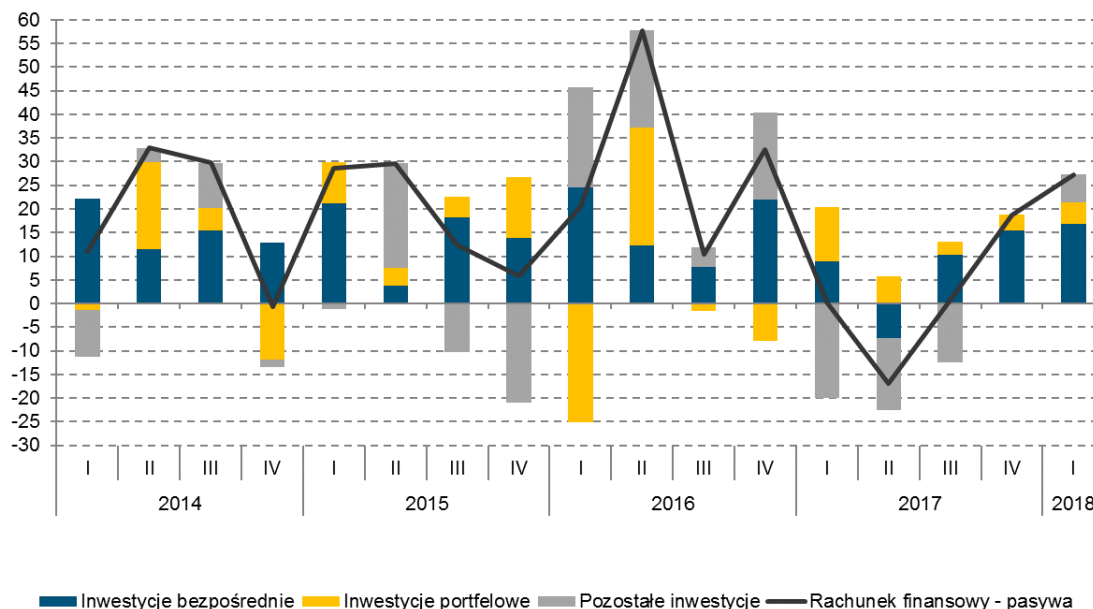
Na dodatnie saldo inwestycji nierezydentów w Polsce złożył się napływ kapitału zarejestrowany w ramach inwestycji bezpośrednich, pozostałych inwestycji oraz inwestycji portfelowych.

Saldo pasywnych inwestycji bezpośrednich było dodatnie i wyniosło 16,9 mld PLN. Na kwotę tę złożyły się: reinwestycje zysków (7,7 mld PLN), napływ kapitału netto z tytułu instrumentów dłużnych (8,3 mld PLN), a także napływ netto środków zwiększający wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych (0,9 mld PLN).

W analizowanym kwartale zarejestrowano napływ zagranicznego kapitału na rynek polskich papierów wartościowych w wysokości 4,4 mld PLN. Nierezydenci

zainwestowali 2,2 mld PLN w papiery udziałowe, głównie wyemitowane przez banki oraz 2,2 mld PLN w dłużne papiery wartościowe.

Wykres 2. Inwestycje nierezydentów w Polsce – pasywa – w mld PLN

W I kwartale 2018 r. nierezydenci zainwestowali w obligacje sektora bankowego (1,4 mld PLN). Napływ kapitału inwestowanego w obligacje Skarbu Państwa wyniósł 1,0 mld PLN. Kwota ta jest wynikiem wzrostu inwestycji w obligacje emitowane na rynkach zagranicznych i niewielkiego napływu inwestycji na krajowy rynek obligacji nominowanych w złotych.

Saldo pozostałych inwestycji zagranicznych było dodatnie i wyniosło 6,0 mld PLN. O wysokości tego salda zadecydował między innymi wzrost zobowiązań NBP o 4,9 mld PLN, głównie w wyniku przeprowadzonych transakcji *repo*. Wzrosły również zobowiązania sektora rządowego o 4,3 mld PLN, przede wszystkim z tytułu wykorzystania nowych kredytów od organizacji międzynarodowych. Zobowiązania pozostałych sektorów zwiększyły się o 2,3 mld PLN, w szczególności z tytułu otrzymanych od nierezydentów nowych kredytów i pożyczek oraz kredytów handlowych. W tym samym czasie sektor bankowy zmniejszył swoje zobowiązania o 5,6 mld PLN, na które złożyły się spłaty kredytów otrzymanych od podmiotów w ramach grup kapitałowych oraz od organizacji międzynarodowych, a także wycofanie się nierezydentów z lokat krótkoterminowych.

Inwestycje polskich podmiotów za granicą (aktywa)

Saldo inwestycji rezydentów za granicą było dodatnie i wyniosło 30,3 mld PLN. O jego poziomie zadecydowały przede wszystkim transakcje zarejestrowane w ramach oficjalnych aktywów rezerwowych, inwestycji bezpośrednich, pozostałych inwestycji oraz inwestycji portfelowych.

Na dodatnie saldo aktywnych inwestycji bezpośrednich, które wyniosło 5,7 mld PLN złożył się wzrost aktywów z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych o 5,0 mld PLN oraz z tytułu instrumentów dłużnych o 0,7 mld PLN.

W I kwartale 2018 r. polskie inwestycje portfelowe za granicą zwiększyły się o 4,2 mld PLN. Banki oraz fundusze emerytalne nabywały przede wszystkim dłużne papiery wartościowe (3,6 mld PLN), natomiast inne polskie podmioty, głównie fundusze inwestycyjne i emerytalne powiększały portfel papierów udziałowych (0,6 mld PLN).

Saldo pozostałych polskich inwestycji za granicą było dodatnie i wyniosło 5,0 mld PLN. Na wysokość salda tej pozycji istotnie wpłynęły transakcje sektora przedsiębiorstw, którego wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów handlowych oraz z tytułu pozostałych należności wzrosły o 5,8 mld PLN. Ujemny wpływ na saldo pozostałych polskich inwestycji miały transakcje sektora bankowego, którego należności z tytułu rachunków bieżących i depozytów w bankach za granicą zmniejszyły się o 1,9 mld PLN.

W I kwartale 2018 r. wartość transakcji powodujących wzrost oficjalnych aktywów rezerwowych wyniosła 16,2 mld PLN. Były to przede wszystkim transakcje własne oraz zrealizowane na zlecenie klientów NBP – w szczególności Komisji Europejskiej i Ministerstwa Finansów.

Dodatkowe informacje o bilansie płatniczym

Dane bilansu płatniczego za maj 2018 r. zostaną opublikowane 16 lipca 2018 r.

Dane bilansu płatniczego za II kwartał 2018 r. zostaną opublikowane 28 września 2018 r.

Szeregi czasowe kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od danych za I kwartał 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_q.xlsx

Szeregi czasowe miesięcznego bilansu płatniczego, począwszy od danych za styczeń 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_m.xlsx

Tablice analityczne kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od I kwartału 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_q_PLN.xlsx

Szeregi czasowe miesięcznych stanów oficjalnych aktywów rezerwowych, począwszy od danych za styczeń 1998 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/DWN/Rez_m.xlsx

Opis bilansu płatniczego za IV kwartał 2017 r. jest dostępny na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/Publikacje/Bilans_platniczy/bilans_platniczy2017_4.pdf

Załącznik 1

Bilans płatniczy*

w mln PLN

	2017		2018	I kw 18 - IV kw 17		I kw 18 - I kw 17	
	I kw	IV kw	I kw	Zmiana	Dynamika	Zmiana	Dynamika
Rachunek bieżący	8 837	-2 454	1 573	4 027		-7 264	
Saldo obrotów towarowych	2 831	-2 846	-3 715	-869		-6 546	
Eksport	212 315	218 665	215 706	-2 959	98,6%	3 391	101,6%
Import	209 484	221 511	219 421	-2 090	99,1%	9 937	104,7%
Saldo usług	17 997	21 087	19 152	-1 935		1 155	
Przychody	50 167	60 095	51 793	-8 302	86,2%	1 626	103,2%
Rozchody	32 170	39 008	32 641	-6 367	83,7%	471	101,5%
Saldo dochodów pierwotnych	-12 234	-21 832	-13 047	8 785		-813	
Przychody	16 544	9 471	15 516	6 045	163,8%	-1 028	93,8%
Rozchody	28 778	31 303	28 563	-2 740	91,2%	-215	99,3%
Saldo dochodów wtórnych	243	1 137	-817	-1 954		-1 060	
Przychody	5 808	8 443	6 112	-2 331	72,4%	304	105,2%
Rozchody	5 565	7 306	6 929	-377	94,8%	1 364	124,5%
Rachunek kapitałowy	2 670	14 182	5 703	-8 479		3 033	
Przychody	2 938	14 896	5 995	-8 901	40,2%	3 057	204,1%
Rozchody	268	714	292	-422	40,9%	24	109,0%
Rachunek finansowy	3 095	2 782	3 013	231		-82	
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	2 900	8 298	5 663	-2 635		2 763	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 016	632	5 002	4 370		3 986	
Instrumenty dłużne	1 884	7 666	661	-7 005		-1 223	
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	8 979	15 409	16 892	1 483		7 913	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	12 795	18 221	8 583	-9 638		-4 212	
Instrumenty dłużne	-3 816	-2 812	8 309	11 121		12 125	
Inwestycje portfelowe - aktywa	6 395	-866	4 243	5 109		-2 152	
Udziałowe papiery wartościowe	2 726	-2 098	638	2 736		-2 088	
Dłużne papiery wartościowe	3 669	1 232	3 605	2 373		-64	
Inwestycje portfelowe - pasywa	11 428	3 467	4 447	980		-6 981	
Udziałowe papiery wartościowe	1 474	1 909	2 164	255		690	
Dłużne papiery wartościowe	9 954	1 558	2 283	725		-7 671	
Pozostałe inwestycje - aktywa	9 570	9 843	4 954	-4 889		-4 616	
NBP	-993	-545	-1	544		992	
Sektor rządowy	24	-1	20	21		-4	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 345	4 945	-828	-5 773		-2 173	
Pozostałe sektory	9 194	5 444	5 763	319		-3 431	
Pozostałe inwestycje - pasywa	-20 047	-169	5 962	6 131		26 009	
NBP	-20 860	-600	4 954	5 554		25 814	
Sektor rządowy	-813	-541	4 298	4 839		5 111	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	2 337	-3 733	-5 623	-1 890		-7 960	
Pozostałe sektory	-711	4 705	2 333	-2 372		3 044	
Pochodne instrumenty finansowe	-695	-1 250	-798	452		-103	
Oficjalne aktywa rezerwowe	-14 715	5 464	16 252	10 788		30 967	
Saldo błędów i opuszczeń	-8 412	-8 946	-4 263	4 683		4 149	

* Dane wstępne

Załącznik 2

Bilans płatniczy*

w mln EUR

	2017		2018	I kw 18 - IV kw 17		I kw 18 - I kw 17	
	I kw	IV kw	I kw	Zmiana	Dynamika	Zmiana	Dynamika
Rachunek bieżący	2 047	-578	378	956		-1 669	
Saldo obrotów towarowych	655	-672	-888	-216		-1 543	
Eksport	49 095	51 662	51 591	-71	99,9%	2 496	105,1%
Import	48 440	52 334	52 479	145	100,3%	4 039	108,3%
Saldo usług	4 164	4 982	4 583	-399		419	
Przychody	11 602	14 197	12 389	-1 808	87,3%	787	106,8%
Rozchody	7 438	9 215	7 806	-1 409	84,7%	368	104,9%
Saldo dochodów pierwotnych	-2 828	-5 157	-3 122	2 035		-294	
Przychody	3 826	2 239	3 712	1 473	165,8%	-114	97,0%
Rozchody	6 654	7 396	6 834	-562	92,4%	180	102,7%
Saldo dochodów wtórnych	56	269	-195	-464		-251	
Przychody	1 343	1 995	1 462	-533	73,3%	119	108,9%
Rozchody	1 287	1 726	1 657	-69	96,0%	370	128,7%
Rachunek kapitałowy	617	3 350	1 364	-1 986		747	
Przychody	679	3 519	1 434	-2 085	40,8%	755	211,2%
Rozchody	62	169	70	-99	41,4%	8	112,9%
Rachunek finansowy	713	656	719	63		6	
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	670	1 960	1 355	-605		685	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	235	149	1 197	1 048		962	
Instrumenty dłużne	435	1 811	158	-1 653		-277	
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	2 076	3 641	4 041	400		1 965	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	2 959	4 305	2 054	-2 251		-905	
Instrumenty dłużne	-883	-664	1 987	2 651		2 870	
Inwestycje portfelowe - aktywa	1 479	-204	1 014	1 218		-465	
Udziałowe papiery wartościowe	631	-495	153	648		-478	
Dłużne papiery wartościowe	848	291	861	570		13	
Inwestycje portfelowe - pasywa	2 643	819	1 064	245		-1 579	
Udziałowe papiery wartościowe	341	451	517	66		176	
Dłużne papiery wartościowe	2 302	368	547	179		-1 755	
Pozostałe inwestycje - aktywa	2 212	2 325	1 184	-1 141		-1 028	
NBP	-230	-129	0	129		230	
Sektor rządowy	6	0	4	4		-2	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	310	1 168	-199	-1 367		-509	
Pozostałe sektory	2 126	1 286	1 379	93		-747	
Pozostałe inwestycje - pasywa	-4 635	-39	1 427	1 466		6 062	
NBP	-4 823	-142	1 184	1 326		6 007	
Sektor rządowy	-188	-127	1 029	1 156		1 217	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	540	-882	-1 345	-463		-1 885	
Pozostałe sektory	-164	1 112	559	-553		723	
Pochodne instrumenty finansowe	-161	-295	-190	105		-29	
Oficjalne aktywa rezerwowe	-3 403	1 291	3 888	2 597		7 291	
Saldo błędów i opuszczeń	-1 951	-2 116	-1 023	1 093		928	

* Dane wstępne